

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „A“ SKUNDO**

2025 m. lapkričio 18 d. Nr. S-2025/198 (7-2025/133)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės, Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), išnagrinėjo UAB „A“ 2025-09-15 skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2025-08-28 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-69. Pareiškėjos atstovai A.A. ir B.B. bei Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovės C.C. ir D.D. 2025-09-30 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

UAB „A“ (toliau – Pareiškėja) Komisijos prašo panaikinti arba pakeisti Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas, mokesčių administratorius) 2025-08-28 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-69 (toliau – 2025-08-28 sprendimas Nr. AS-69, skundžiamas sprendimas, ginčijamas sprendimas), arba jos skundą perduoti mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pareiškėja nurodė, kad nesutinka su apskaičiuotu 8 932 Eur didesniu mokesčio tarifu už taršą pakuočių atliekomis (toliau – MUAT) už 2022–2024 metus. Skunde paaiškinta, kad Pareiškėjos buhalterija padarė techninę klaidą, neteisingai įvertindama pakuotės rūšis, t. y. buvo klaidingai nurodyta, jog dalis pakuotės, panaudotos prekiniam vienetui (gaminiui) supakuoti, yra plastikinė pakuotė (kodas 012), nors turėjo būti nurodyta polietilenterftalato (toliau – PET) pakuotė (kodas 017). Pareiškėja skunde nurodė, jog supranta, kad padarė pažeidimą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 248 straipsnio 3 dalį ir patikrinimo metu Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) pakoregavo pakuočių apskaitą, ketvirčių suvestines ir metines ataskaitas (*Komisijos pastaba*. Nei Pareiškėja, nei Pareiškėjos vadovė iki Komisijos sprendimo priėmimo nėra nubaustos pagal ANK). Pareiškėja Komisijai akcentavo, kad 2022–2024 metais deklaravo visą Lietuvos Respublikos (toliau – LR) vidaus rinkai tiekto gaminių pripildytos pakuotės kiekį, tik visą deklaruotą kiekį priskyrė plastikinės pakuotės kodui 012 ir neišskyrė PET pakuotės rūšies (kodas 017).

Pareiškėja nesutinka su teiginiu, jog ji 2022–2024 metų mokestinių laikotarpių mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis deklaracijose (toliau – Deklaracija) nedeklaravo (nuslėpė) 1,981 t, 1,295 t, 1,860 t LR vidaus rinkai tiekto gaminių pripildytos

PET pakuotės. Skunde paaiškinta, kad nuo 2021 metų MUAT tarifas tiek PET, tiek plastikinėms pakuotėms yra vienodas – 618 Eur/t, taip pat 2022–2024 metų PET bei plastiko pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotys gamintojams ir importuotojams buvo vienodos. Atsižvelgdama į tai, kad (1) visą pakuočių kiekį apskaitė GPAIS ir deklaravo, tik klaidingai daliai pakuočių priskyre netinkamą rūšies kodą; (2) MUAT tarifas nesiskyrė; (3) pakuočių perdirbimo užduotys buvo vienodos, Pareiškėja mano, kad jos veiksmai neturėjo realios įtakos galutinei mokesčio sumai ir juos galima vertinti kaip formalią apskaitos klaidą, o ne sąmoningai nuslėptą taršą. Pareiškėjos nuomone, Aplinkos apsaugos departamentas pritaikė „nuslėptos taršos“ sąvoką ir skyre padidinto tarifo sankciją, neatsižvelgęs į Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 140 straipsnio 2 dalies nuostatas (numatyti pagrindai ir sąlygos, kuriomis vadovaudamasis mokesčių administratorius nustato skirtinos baudos dydį). Skundžiamame sprendime nurodyta, kad mokesčių mokėtojo sutvarkytų atskirų rūšių pakuotės kiekiai, viršijantys Vyriausybės nustatytas užduotis, mokesčio apskaičiavimo prasme negali būti reikšminga aplinkybė nemokėti taršos mokesčio kitų rūšių pakuotės atliekomis. Pareiškėja skunde pažymėjo, kad finansinė našta (8 932 Eur) jai yra neproporcingai didelė ir atkreipė dėmesį, kad nevengė vykdyti savo įsipareigojimų ir realiai prisidėjo prie aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo, sutvarkydama išleistą į LR vidaus rinką pakuočių atliekų kiekį. Pareiškėja taip pat nurodė, kad nesutaupė nei vieno euro, vykdydama aplinkosauginius reikalavimus.

Aplinkos apsaugos departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Apskaitos ir mokesčių kontrolės departamento Vilniaus apskaitos ir mokesčių kontrolės skyriaus 2025-07-03 patikrinimo aktą Nr. PA-2741 (toliau – patikrinimo aktas), kuriame, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – MUAT įstatymas) 9 straipsnio 8 dalies 8 punkto (iki straipsnio punkto numeracijos pakeitimo pagal 2021-12-23 įstatymą Nr. XIV-876 – 9 straipsnio 8 dalies 7 punkto) nuostatomis ir Mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą pakuočių atliekomis apskaičiavimo tvarkos aprašo¹ 4, 5, 6 ir 12.1 punktais, už 2022–2024 metų mokestiniais laikotarpiais nedeklaruotą (nuslėptą) aplinkos taršą LR vidaus rinkai tiektais gaminiais pripildytos pakuotės atliekomis Pareiškėjai padidintu tarifu (koeficientas 2) apskaičiuotas 8 932 Eur MUAT (už 2022 metus – 3 394 Eur, už 2023 metus – 2 246 Eur, už 2024 metus – 3 292 Eur).

Nustatyta, kad Pareiškėjos pagrindinė veikla – muilo ir ploviklių, valiklių ir blizgiklių gamyba. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad Pareiškėja 2022–2024 metais tiekė LR vidaus rinkai gaminių pripildytas pakuotes ir, lyginant su faktiškai LR rinkai teiktos gaminiais pripildytos pakuotės kiekiais, 2022–2024 metų mokestinių laikotarpių Deklaracijose pateikė klaidingus duomenis, nes 2022 metų Deklaracijoje nedeklaravo (nuslėpė) 1,981 t LR vidaus rinkai teiktos gaminiais pripildytos PET pakuotės, 2023 metų Deklaracijoje nedeklaravo (nuslėpė) 1,295 t LR vidaus rinkai teiktos gaminiais pripildytos PET pakuotės, 2024 metų Deklaracijoje nedeklaravo (nuslėpė) 1,860 t LR vidaus rinkai teiktos gaminiais pripildytos PET pakuotės ir tokiu būdu pažeidė MUAT įstatymo 9 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies reikalavimus.

Aplinkos apsaugos departamentas nurodė, kad iš MUAT įstatyme pateiktos nuslėptos taršos sąvokos² yra akivaizdu, jog mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės

¹ Aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021-03-10 įsakymu Nr. D1-143 „Dėl mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą apskaičiavimo už 2021 ir vėlesnius metus tvarkos aprašų patvirtinimo“.

² Pagal MUAT įstatymo 2 straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas nuslėpta tarša laikoma nedeklaruotas ar deklaruotas pradėjus mokestinį patikrinimą <...> tiekty Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekis; pašalintų sąvartyne atliekų kiekis, ir (ar) klaidingai nurodyti: teršalų, degalų, gaminių, pakuočių, atliekų rūšys ir tarifą mažinantys koeficientai, dėl kurių buvo apskaičiuotas ir nedeklaruotas arba deklaruotas mažesnis mokestis už aplinkos teršimą.

atliekomis mokėtojai turi pareigą ne tik tinkamai tvarkyti apmokestinamosios pakuotės apskaitą, bet ir MUAT įstatymo nustatyta tvarka ir terminu pateikti Deklaracijas, nurodant jose teisingus duomenis, bei laiku sumokėti į biudžetą mokestį už aplinkos teršimą. Pareiškėja LR vidaus rinkai tiekto PET pakuotės kiekių 2022–2024 metų Deklaracijose nedeklaravo ir mokesčio už aplinkos teršimą PET atliekomis į biudžetą nemokėjo.

Skundžiamame sprendime atkreiptas dėmesys, kad Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės)³ VII skyriuje yra pateikti gaminių pripildytų vienkartinį pakuočių, išskyrus vienkartinės pakuotes, kurioms taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema, apskaitos reikalavimai gamintojams ir (ar) importuotojams, kur nurodyta, jog gamintojas ir (ar) importuotojas, vykdydamas pakuočių apskaitą, turi nurodyti pakuotės rūšis pagal Taisyklių 24.2 papunktyje nurodytas medžiagas, iš kurių pakuotės yra pagamintos: stiklinė, plastikinė, PET, popierinė ir kartoninė, metalinė (juodųjų metalų), metalinė (aliuminio), kombinuota, medinė, kita pakuotė. Pareiškėja iki patikrinimo pradžios netinkamai įvertino (nurodė) LR vidaus rinkai tiekto gaminių pripildytos pakuotės rūšį: PET pakuotės neatskyrė nuo plastikinės, todėl nesilaikė šio Taisyklių reikalavimo. Pareiškėja tik patikrinimo metu tinkamai pagal pakuotės rūšis GPAIS pataisė prekinį vienetų pakuočių sąrašą.

Dėl MUAT įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje⁴ nustatytos lengvatos mokesčių administratorius nurodė, kad Pareiškėja 2022–2024 metais kolektyviai vykdė nustatytas plastikinės, popierinės ir kartoninės bei metalinės (aliuminio) pakuotės atliekų perdirbimo užduotis⁵ ir iš licencijuotos Gamintojų ir importuotojų asociacijos „B“ (toliau – Asociacija) (iki 2022-01-27 buvusi viešoji įstaiga (toliau – VŠĮ) „B“) ir VŠĮ „C“ (tik 2022 metais) gavo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus apie šių pakuočių atliekų sutvarkymą, todėl buvo atleista nuo mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis už tą LR vidaus rinkai tiekto plastikinių, popierinių ir kartoninių bei metalinių (aliuminio) pripildytų pakuočių kiekį, kuris proporcingas įvykdytos pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai, kaip tai reglamentuota MUAT įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje. Tačiau už patikrinimo metu nustatytos nedeklaruotos (nuslėptos) PET pakuotės kiekius, už kuriuos patikrinimo akte buvo apskaičiuotas mokestis, Pareiškėja nepateikė dokumentų, patvirtinančių gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties įvykdymą. Vadinasi, Aplinkos apsaugos departamento teigimu, Pareiškėja negalėjo naudotis mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis lengvata už minėtos rūšies pakuočių kiekį. MUAT įstatyme yra nustatyti tiek mokesčio tarifų pagal atskiras apmokestinamųjų pakuočių rūšis dydžiai, tiek taikytinos mokesčio lengvatos, tiek jų taikymo sąlygos, todėl Pareiškėjos sutvarkytų atskirų rūšių pakuotės kiekiai, viršijantys Vyriausybės nustatytas užduotis, mokesčio apskaičiavimo prasme negali būti reikšminga aplinkybė nemokėti taršos mokesčio kitų rūšių pakuotės atliekomis.

Komisija k o n s t a t u o j a:

³ Taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002-06-27 įsakymu Nr. 348 „Dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ Vadovaujantis MUAT įstatymo 6 straipsnio 4 dalies nuostatomis, pasinaudoti mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis lengvata mokesčio mokėtojas gali Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turėdamas dokumentus, patvirtinančius gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties įvykdymą už tą gaminių ar pripildytų pakuočių kiekį, kuris proporcingas įvykdytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai.

⁵ Užduotys nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-24 nutarimu Nr. 1168 „Dėl gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“.

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, skundžiamas Aplinkos apsaugos departamento 2025-08-28 sprendimas Nr. AS-69 keistinas.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuoto taikant didesnį tarifą 8 932 Eur MUAT, mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėja 2022–2024 metais tiekė LR vidaus rinkai gaminių pripildytas pakuotes ir, lyginant su faktiškai LR rinkai teiktos gaminiams pripildytos pakuotės kiekiais, 2022–2024 metų Deklaracijose pateikė klaidingus duomenis, nes minėtais laikotarpiais nedeklaravo (nuslėpė) 5 136 t LR vidaus rinkai teiktos gaminiams pripildytos PET pakuotės (1,981 t + 1,295 t + 1,860 t) ir tokiu būdu pažeidė MUAT įstatymo 9 straipsnio 1 dalies ir 4 dalies reikalavimus.

Pareiškėja skunde, jos atstovai skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu nesutiko su mokesčių administratoriaus teiginiu, jog ginčui aktuali Deklaracijose nedeklaravo (nuslėpė) 5 136 t LR vidaus rinkai teiktos gaminiams pripildytos PET pakuotės. Pareiškėja pažymėjo, kad 2022–2024 metais deklaravo visą LR vidaus rinkai teiktos gaminiams pripildytos pakuotės kiekį, tik visą deklaruotą kiekį priskyrė plastikinės pakuotės kodui 012 ir neišskyrė PET pakuotės rūšies (kodas 017), ir tai buvo padaryta dėl buhalterijos techninės klaidos. Mokesčių mokėtoja paaiškino, kad nuo 2021 metų MUAT tarifas tiek PET, tiek plastikinėms pakuotėms yra vienodas – 618 Eur/t, todėl padaryta klaida (neiškirta PET pakuotės rūšis kodu 017) neturėjo realios įtakos galutinei mokesčio sumai ir klaida vertintina kaip formali apskaitos klaida, o ne kaip sąmoningai nuslėpta tarša. Pareiškėja pažymėjo, kad finansinė našta (8 932 Eur) jai yra neproporcingai didelė.

Taigi, ginčo klausimas sietinas su padidintu tarifu apskaičiuoto MUAT sankcijnės dalies sumažinimu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuojantis MUAT įstatymas⁶, kiek tai susiję su aplinkos teršimu pakuotėmis, be kita ko, nustatė, kad mokesčio objektas yra LR vidaus rinkai teiktos pripildytos pakuotės, nurodytos šio įstatymo 4 priede (MUAT įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 punktas; iki 2023-01-01 – 3 punktas); MUAT už aplinkos teršimą gaminių ir (ar) pakuočių atliekomis moka gamintojas ir (ar) importuotojas (MUAT įstatymo 5 straipsnio 3 dalis); mokesčio mokėtojai aplinkos ministro nustatyta tvarka vykdo <<...>> tiktų vidaus rinkai gaminių ir (ar) pakuočių <<...>> apskaitą ir yra atsakingi už mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijose pateiktų duomenų teisingumą (MUAT įstatymo 9 straipsnio 1 dalis); MUAT apskaičiuojamas LR vidaus rinkai teiktą pripildytų pakuočių kiekį, kuris mažinamas proporcingai įvykdytai pakuočių, išskyrus kombinuotas, plastikines ir PET pakuotes, atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties daliai, perdirbtam kombinuotų, plastikinių, PET pakuočių atliekų kiekiui, dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 4 priede, ir indeksavimo koeficiento (MUAT įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 6 punktas); MUAT <...> sumokamas ir MUAT deklaracijos pateikiamos ne vėliau kaip pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, vasario 15 dienos Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI). Laikoma, kad mokestinė prievolė įvykdyta tik pateikus deklaraciją ir sumokėjus mokėtiną mokestį (MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalis); mokestis už nuslėptą taršą apskaičiuojamas mokesčio mokėtojui, kuris nuslėpė LR vidaus rinkai teiktų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekį, kai mokesčio mokėtojas aplinkos ministro nustatyta tvarka vykdė gaminių ir (ar) pakuočių apskaitą, – nuslėptą gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių kiekį dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 3 ir (ar) 4 prieduose, iš indeksavimo koeficiento ir iš koeficiento 2 (MUAT įstatymo 9 straipsnio 8 dalies 8 punktas; iki 2023-01-01 – 7 punktas). Vadinasi tam, kad apskaičiuojant taršos mokestį už LR vidaus rinkai teiktų gaminių ir (ar) pripildytų pakuočių

⁶ 2021-12-23 įstatymo Nr. XIV-876 redakcija, galiojusi nuo 2023-01-01; iki 2023-01-01, t. y. 2022 m. galiojusioje 2020-06-25 įstatymo Nr. XIII-3158 redakcijoje buvo nustatyti kai kurių straipsnių kiti punktai.

kiekį, būtų taikomas didesnis tarifas pagal MUAT įstatymo 9 straipsnio 8 dalies 8 (7) punkto nuostatas, turi būti nustatytas LR vidaus rinkai tiekty gaminių ir (ar) pripildyty pakuočių kiekio nuslėpimo faktas. MUAT įstatymo 2 straipsnio 11 dalies „Nuslėpta tarša“ 2 ir 3 punktuose nustatyta, kad nuslėpta tarša laikoma nedeklaruotas ar deklaruotas pradėjus mokestinį patikrinimą <...> tiekty LR vidaus rinkai gaminių ir (ar) pripildyty pakuočių kiekis ir (ar) klaidingai nurodyti: teršalų, degalų, gaminių, pakuočių, atliekų rūšys ir tarifų mažinantys koeficientai, dėl kurių buvo apskaičiuotas ir nedeklaruotas arba deklaruotas mažesnis mokestis už aplinkos teršimą. Taigi iš pacituoto teisinio reglamentavimo yra akivaizdu, jog mokesčio už aplinkos teršimą tiekty LR vidaus rinkai gaminiiais ir (ar) pripildytomis pakuotėmis mokėtojai turi pareigą ne tik tinkamai tvarkyti tiekty vidaus rinkai gaminių ir (ar) pakuočių apskaitą, bet ir MUAT įstatyme nustatyta tvarka ir terminu pateikti mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijas, nurodant šiose deklaracijose teisingus duomenis, bei laiku sumokėti į biudžetą mokestį už aplinkos teršimą.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog:

1) Pareiškėja 2022–2024 m. tiekė LR vidaus rinkai gaminių pripildytas pakuotes, kurios pagal anksčiau nurodytas MUAT įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 (3) punkto nuostatas yra mokesčio objektas;

2) Pareiškėja, vadovaujantis MUAT įstatymo 5 straipsnio 3 dalies reikalavimais, buvo ir yra MUAT mokėtoja;

3) Pareiškėja buvo registruota GPAIS, kaip gamintojas. Gamintojų ir importuotojų sąvade Pareiškėja užsiregistravo 2018-06-30 (iki mokestinio patikrinimo);

4) Pareiškėja už 2022–2024 metų mokestinius laikotarpius Deklaracijas VMI pateikė MUAT įstatyme nustatytais terminais;

5) Pareiškėja GPAIS yra sudariusi prekinių vienetų vienkartinę pakuočių sąrašą. Tačiau mokesčių mokėtoja prie prekinių vienetų (gaminių), kurie buvo supakuoti į PET pakuotę (kodas 017), klaidingai nurodė pakuotės rūšį, t. y. nurodė, jog prekiniai vienetai (gaminiai) supakuoti į plastikinę pakuotę (kodas 012). Dėl šios klaidos Pareiškėja neteisingai GPAIS apskaitė (patikrinimo metu GPAIS apskaita koreguota) ir Deklaracijose deklaravo per didelius 2022–2024 metų mokestiniais laikotarpiais LR vidaus rinkai tiekty gaminiiais pripildytos perdirbamos ir neperdirbamos plastikinės pakuotės kiekius (patikrinimo akto 1 lentelė);

6) dėl minėtos klaidos Pareiškėja Deklaracijose nedeklaravo 2022–2024 metų LR vidaus rinkai tiekty gaminiiais pripildytos perdirbamos PET pakuotės kiekių, t. y. lyginant su faktiškai LR vidaus rinkai tiekty gaminiiais pripildytos pakuotės kiekiais, 2022 metų Deklaracijoje nedeklaravo 1,981 t, 2023 metų Deklaracijoje nedeklaravo 1,295 t ir 2024 metų Deklaracijoje nedeklaravo 1,860 t LR vidaus rinkai tiekty gaminiiais pripildytos PET pakuotės;

7) mokesčių administratorius patikrinimo akte nurodė, kad mokesčių permokos sumos už per didelius 2022–2024 metų mokestinių laikotarpių Deklaracijose deklaruotus neperdirbamos plastikinės pakuotės kiekius, patikslinus Deklaracijas, gali būti įskaitomos ar grąžinamos MAJ numatyta tvarka.

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas patikrinimo metu nustatytas aplinkybes dėl klaidingai nurodytos pakuotės rūšies bei MUAT įstatyme apibrėžtą „nuslėptos taršos“ sąvoką (<<... klaidingai nurodyta: <<...>> pakuočių, atliekų rūšys<<...>>), vertina, jog Aplinkos apsaugos departamentas pagrįstai Pareiškėjos 2022–2024 metais nedeklaruotus LR vidaus rinkai tiekty gaminiiais pripildytos PET pakuotės kiekius vertino kaip nuslėptą taršą ir, apskaičiuodamas MUAT, pagrįstai ir teisėtai vadovavosi anksčiau minėtomis MUAT įstatymo nuostatomis, įpareigojančiomis, apskaičiuojant MUAT, taikyti koeficientą 2 bei apskaičiuavo ir nurodė Pareiškėjai sumokėti 8 932 Eur MUAT. Pareiškėja aritmetinio

mokestinės prievolės apskaičiavimo neginčija, jokių papildomų dokumentų (įrodymų), Aplinkos apsaugos departamentui surašius patikrinimo aktą, nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė.

Pasisakydama dėl padidinto MUAT koeficiento mažinimo galimybės, Komisija primena, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismo praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, kad MUAT apskaičiavimas taikant didesnę tarifą yra ekonominė sankcija (už mokesčio įstatymo pažeidimus taikoma ekonominė poveikio priemonė) (2015-10-29 nutartis adm. byloje Nr. A-768-438/2015; 2018-10-29 sprendimas adm. byloje Nr. A-1422-525/2018; 2019-05-15 nutartis adm. byloje Nr. A-431-822/2019; 2020-06-03 sprendimas adm. byloje Nr. eA-2888-624/2020, 2021-11-17 nutartis adm. byloje Nr. eA-2019-602/2021 ir kt.).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) 2022-01-26 sprendime nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją (toliau – Konstitucija) teismas, taikydamas sankciją už teisės pažeidimą, turi turėti galimybę atsižvelgti į visas atsakomybę lengvinančias aplinkybes, taip pat ir į tas, kurios nėra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) nurodytos įstatyme, ir paskirti teisės pažeidėjui švelnesnę negu įstatymo numatyta sankcija bausmę arba nuobaudą (2005-11-10 nutarimas); teisiniu reguliavimu turi būti sudarytos teisinės prielaidos teismui ištirti visas bylai reikšmingas aplinkybes ir priimti teisingą sprendimą; teisinis reguliavimas negali būti toks, kad teismui nebūtų leidžiama, atsižvelgus į visas turinčias reikšmės bylos aplinkybes ir vadovaujantis teise, nenusižengiant iš Konstitucijos kylantiems teisingumo, protingumo imperatyvams, priimti teisingo sprendimo ir šitaip įvykdyti teisingumo, antraip būtų pažeisti iš Konstitucijos, *inter alia* (be kita ko) jos 109 straipsnio, kylantys teismo įgaliojimai vykdyti teisingumą, būtų nukrypta nuo Konstitucinio Teismo, kaip Lietuvos Respublikos vardu teisingumą vykdančios institucijos, sampratos, taip pat nuo konstitucinio teisinės valstybės principo (2012-09-25 nutarimas).

Konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja, be kita ko, tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, jos turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas); konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10, 2008-01-21 ir kt. nutarimai).

Komisijos vertinimu, ekonomine sankcija gali būti laikoma ne visa padidinto MUAT suma, o tik apskaičiuota padidinto MUAT dalis, viršijanti standartinį MUAT dydį, nes mokesčio dalis (iki padidinto koeficiento taikymo), kuri apskaičiuojama dėl atsiradusio mokesčio objekto, o ne dėl pažeidimo fakto, negali būti siejama su baudimo institutu. Todėl byloje nagrinėjamu atveju turi būti įvertinta, ar paskirta sankcija, sudaranti 100 procentų MUAT dydžio sumą, gali būti individualizuojama ją mažinant, įvertinus nustatytas faktines aplinkybes. Individualizuojant sankciją, imperatyviai nėra taikomos MAĮ straipsnių nuostatos, susijusios su baudų skyrimu ir jų individualizavimu, atsižvelgiant į lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, todėl Komisija situaciją vertina pagal aptartos konstitucinės doktrinos nuostatas, susijusias su atsakomybės už teisės pažeidimus nustatymu ir individualizavimu.

Iš nustatytų aplinkybių visumos Komisija sprendžia, kad Pareiškėja nesiekė sąmoningai ir tyčia nusišlopinti bei neslėpė nedeklaruotus LR vidaus rinkai tiekto gaminių

pripildytos PET pakuotės kiekius. Kaip jau nurodyta, Pareiškėja neginčija patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių, tačiau tiek skunde, tiek posėdžio metu akcentavo, kad klaidingai pakuotės rūšies kodą nurodė tik dėl techninės klaidos. Mokesčių administratorius taip pat neginčijo, kad 2022–2024 metais Pareiškėja deklaravo visą LR vidaus rinkai tiekto gaminių pripildytos pakuotės kiekį, tik visą deklaruotą kiekį priskyrė plastikinės pakuotės kodui 012 bei neišskyrė PET pakuotės rūšies kodu 017 ir tokiu būdu susidarė mokesčių permokos už per didelius deklaruotus neperdirbamos plastikinės pakuotės kiekius. Pareiškėja patikrinimo metu GPAIS iš karto pakoregavo pakuočių apskaitą, ketvirčių suvestines ir metines ataskaitas.

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, sprendžia, kad nagrinėjamu atveju byloje nepateikta jokių duomenų, patvirtinančių, jog Pareiškėja būtų nuolat ir sistemingai pažeidinėjusi įstatymus (pavyzdžiui, apgaulingai tvarkiusi apskaitą, klastojusi apskaitos dokumentus ir pan.), taip pat nenustatyta, kad Pareiškėja būtų trukdžiusi Aplinkos apsaugos departamentui atlikti įstatyme nustatytas pareigas ir kt. Be to, patikrinimo akte pats mokesčių administratorius keletą kartų pažymėjo, jog Pareiškėja padarė klaidą („klaidingai nurodė“, „dėl šios klaidos“, „dėl minėtos klaidos“), nurodydamas, kad Pareiškėja dėl klaidos tinkamai neapskaitė GPAIS ir nedeklaravo Deklaracijose PET pakuočių kiekių, o ne dėl sąmoningai neteisėtų veiksmų. Tik šiuo metu Pareiškėja turi mokesčio už PET pakuotes nepriemoką, o už plastikinę pakuotę – mokesčio permoką. Pačiai Pareiškėjai padaryta klaida turėjo ir kitų neigiamų finansinių pasekmių. Kaip nurodė Aplinkos apsaugos departamentas, Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu kolektyviai vykdė nustatytas plastikinės, popierinės ir kartoninės bei metalinės (aliuminio) pakuotės atliekų perdirbimo užduotis ir iš Asociacijos gavo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus apie šių pakuočių atliekų sutvarkymą, todėl buvo atleista nuo mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis už tą LR vidaus rinkai tiekiamą plastikinių, popierinių ir kartoninių bei metalinių (aliuminio) pripildytų pakuočių kiekį, kaip tai reglamentuota MUATĮ 6 straipsnio 4 dalyje. Tačiau sprendžiant šį atvejį, Pareiškėja nepateikė (negalėjo pateikti) dokumentų apie šios pakuotės atliekų sutvarkymą, nors realiai PET pakuotės atliekos buvo sutvarkytos (kaip plastikinių pakuočių atliekos). Pareiškėja el. paštu 2025-10-06 kreipėsi į Asociaciją, paaiškindama, jog Pareiškėja 2022–2024 metais Asociacijai teikė plastikines pakuotes, o ne PET, ir tokiu būdu plastikinės pakuotės pateikė daugiau, nei reikėjo, ir už sutvarkymą sumokėjo daugiau, nei reikėjo. Pareiškėja iškėlė klausimą dėl galimybės susigrąžinti iš Asociacijos permokėtas sumas už minėtą laikotarpį. Asociacija 2025-10-06 el. paštu informavo Pareiškėją, jog permokėtų sumų grąžinti neįmanoma, nes pagal Pareiškėjos užsakymą prašomas pakuotės rūšis ir kiekius *realiai* sutvarkė atliekų tvarkytojai, o Asociacija jiems apmokėjo už konkrečių pakuočių ir kiekių sutvarkymą. Po posėdžio Pareiškėja Komisijai pateikė Asociacijos taikytus įkainius plastikinei ir PET pakuotei 2022–2024 metais:

- 2022 metais: plastikinei – 272 Eur/t, PET – 288 Eur/t;
- 2023 metais: plastikinei – 414 Eur/t, PET – 341 Eur/t;
- 2024 metais: plastikinei – 443 Eur/t, PET – 443 Eur/t.

Atsižvelgus į nustatytus pakuočių sutvarkymo įkainius ir įvertinus dėl Pareiškėjos klaidos tinkamai nedeklaruotus PET pakuočių kiekius, galima spręsti, kad Pareiškėja minėtai Asociacijai už pakuočių sutvarkymą 2022 metais sumokėjo mažiau, nei būtų mokėjusi teisingai deklaravusi pakuotės rūšis (PET įkainis didesnis nei plastikinės pakuotės). Tačiau 2023 metais sumokėjo daugiau, nei būtų mokėjusi teisingai deklaravusi pakuotės rūšis (PET įkainis mažesnis nei plastikinės pakuotės). Vadinas, Pareiškėja bendrame rezultate Asociacijai už pakuočių sutvarkymą sumokėjo daugiau, nei būtų mokėjusi, jei nebūtų padariusi klaidos, ir neturi galimybės šių sumų susigrąžinti.

Nagrinėjamojo byloje susiklostė situacija, kai Pareiškėja, deklaravusi visą gaminius pripildytos pakuotės kiekį, tik neišskyrusi PET pakuotės rūšies, dėl šios klaidos ne tik nepasinaudojo mokesčio lengvata, neturi galimybės susigrąžinti permokėtų sumų iš Asociacijos, tačiau patikrinimo metu jai apskaičiuotas mokestis padidintu tarifu, pritaikius koeficientą 2. Primintina, kad nuo 2021 metų MUAT tarifas tiek PET, tiek plastikinėms pakuotėms yra vienodas – 618 Eur/t, taip pat 2022–2024 metų PET bei plastiko pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotys gamintojams ir importuotojams buvo vienodos. Kaip posėdžio metu nurodė Aplinkos apsaugos departamento atstovės, pasibaigus mokestiniam ginčui Pareiškėjai (jos vadovei) dar bus taikoma ir administracinė atsakomybė pagal ANK.

Įvertinusi nustatytų faktinių aplinkybių visetą, atsižvelgusi į teisės pažeidimo pobūdį (padaryta techninė klaida), jo mastą (netaikant koeficiento 2, mokesčio dydis – 4 466 Eur) bei teisingumo ir protingumo kriterijus (MAĮ 8 straipsnio 3 dalis), Komisija sprendžia, jog MUAT sankcjinės dalies visiškas sumažinimas, t. y. koeficientą 2 sumažinant iki koeficiento 1, Pareiškėjai yra pakankama ir pagrįsta padarytą pažeidimą atitinkanti bei prevencinį poveikį daranti teisinė poveikio priemonė, todėl skundžiamu Aplinkos apsaugos departamento sprendimu patvirtintas MUAT dydis 8 932 Eur mažintinas iki 4 466 Eur ($8\,932 \text{ Eur} : 2 (4\,466 \text{ Eur}) \times 1$). Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija Pareiškėjos skundą patenkina iš dalies, pakeisdama ginčijamą sprendimą ir sumažindama Pareiškėjai apskaičiuotą MUAT nuo 8 932 Eur iki 4 466 Eur.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo, 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2025-08-28 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-69 ir vietoj nurodymo sumokėti 8 932 Eur už aplinkos taršą LR vidaus rinkai tiektais gaminių pripildytos pakuotės atliekomis, UAB „A“ nurodyti sumokėti 4 466 Eur mokestį už aplinkos taršą LR vidaus rinkai tiektais gaminių pripildytos pakuotės atliekomis.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė